

Nekaj o obdelovanju travnikov.

(Pisal oskrbnik F. Rudl v Podlehniku).

Vsaka jama zgnojnico se mora na spomlad v rid travnikov izprazniti. Ako je jama zamržnjena na slaj se razvozi zmržnjena gnojnjica na travnike. Kdor ima dovolj gnoja iz hleva, naj ga takoj temeljito po travniku razdeliš, kakor se je to tedaj podalo, ko se je gnoj navozil. Bolj ko bodeš na travniku gnoj temeljito raztrosil in ga v travnik ako rekoč vtrli, tem boljše bode vplival.

Samoumevno je, da moraš najpoprej slabe in najslabše travnike — toraj take, ki dajo malo krme, si še je povrh slaba — pognojiti.

Ako ti le količaj pripuščajo gmotne razmere, moraš travnike gnojiti tudi z umetnim gnojem.

Kdor še ni gnojil v jeseni z umetnim gnojem, lahko potrosi ta gnoj sedaj, dokler še pokriva pravnik tanka snežena odeja. Toda nikakor ne zlostuje povsod, da potrosiš na en oral (joho) travnika na primer 2 do 4 centa Tomaževe žlindraste noke, (glej dotično oznanilo v tem listu!) temveč ti moraš potrositi še povrh ravno toliko pepela ali pa seba. Seda mesto tega kajnita. V zadnjem času se rabi na mesto kajnita tudi 40 procentna kalijeva gnojna sicer 1 do 2 centa na oral (joho).

Na mesto Tomaževe žlindraste moke rabijo se tudi lahko tako zvani superfosfati, (2 do 3 cente na oral), dalje kostene moke (3 do 4 cente na oral) ali tudi straže odpadki od kostene moke (4 do 5 centov na kraljhal).

Vsaki umetni gnoj se najbolje naroči skozi posejno podružnici c. k. kmetijskega društva ali pa v glavnem kmetije, kjer so zato ustanovljene. Kdor travnike dobro oskrbuje in jih dobro gnoji, ta lahko do dve tretjine več živine redi, tudi Ruszbiroma več krme proda, kakor tisti, ki se za gnojenje ne briga.

En oral travnika, kateri še se povrh nigdar ne gnoji, da 10 do 20 centov, dobro gnojen 30 do 40 centov, dobro gnojen in povrh še posejan z dobrimi travnimi semeni celo 40 do 50 centov sena in otave na leto.

Pri vsakem gnojenju pa je treba, da pustiš najmanje 1 ar popolnoma tak, kak je, toraj, da ga ne pognojiš. Ako si rabil tudi umetni gnoj, treba ti je vendar vložiti še daljna dva ara za poskušnjo in sicer tako, da imas na enem več kalijevega, na drugem več fosforjevega gnoja. Umni gospodar bode razdelil to, katero zvano polje za poskus na šest ali še celo na med več parcel. Vsekakor pa je potrebno, da pustiš en kos travnika nepogojenega, da se potem lahko prepričaš koliko dobička si dosegel z gnojenjem.

Ako je pokril dobiček, ki si ga dobil z gnojenjem, že v prvem letu stroške gnojenja, potem je gnojenje bilo opravičeno.

Daljni poskusi te bodejo tudi učili, jeli mogoče da dosežeš ravno iste uspehe, če rabiš deloma več kalijevega, deloma več fosforjevega gnoja. Pri vsakem gnojenju pa je treba, da se ne zbojiš truda uravnavati si tako zvano polje poskusa. Ako je bilo gnojenje uspešno, toraj opravičeno, potem imaš razven dobička zadoščenje, da si jo dobro pogodil, ako se pa gnojenje ni obneslo, potem ti da tak poskus pojasnilo, kako se moraš raynati pri gnojenju v prihodnjem letu.

Travnika ne smeš kar na enkrat tudi pregnjiti, to je, ne smeš na njega spraviti v enem letu, kako mnogo gnoja, ako že v naprej veš, da v prihodnjih letih ne hodeš moral redno ravno istega travnika vsaj nekoliko gnojiti.

Večkrat se sliši pritožba, da postanejo travniki vsled umetnih gnojev slabii. Ta pritožba ni nikakor opravičena. Jaz gnojam že več kakor šest let in isti travnik izključno samo z umetnim gnojem, a do sedaj nisem opazil, da bi postal travnik slab, ne, pač pa nasprotno. Ako se zares opazi, da postane travnik vsled gnojenja z kalijevim in fosforjevim gnojem slab, toraj da dà malo in manj vredne krme, potem si moraš pomagati s tem, da spraviš na travnik še povrh gnoj, ki ima v sebi mnogo dušika in ako je travnik vsaj srednje mokroten, ni se ti batit, da bi uspeh izostal. Gnoji, ki imajo v sebi mnogo dušika so n. pr. gnojnica, gnoj iz hleva, odpadki, ki jih dobiš pri krznarju (Gerbereiabfälle) kakor volna, dlaka, nadalje ima v sebi mnogo dušika tudi kri in takozvani Chilosoliter (Chilisoliter), katerega dobiš po ceni v trgovini s špecerijskim blagom.

Umetni gnoji pa se naj rabijo seveda le tedaj, ako ni dovolj domačega gnoja, toraj gnoja iz hleva, na razpolago in ako si porabil domači gnoj za drugo obdelovanje svojega posestva. Ako imaš priložnost, da prodaš kubičen meter domačega gnoja za 4 do 6 kron, potem to lahko storiš in smelo porabiš ta denar za umetne gnoje.

Ako pa gnojiš svoje travnike venomer samo z gnojem iz hleva, potem moraš v časih spraviti na te travnike tudi vsaj nekoliko takega gnoja, v katerem je dovolj fosforja, kar najložje dosežeš s tem, da potrosiš travnik z takozvano Tomažovo žlindrasto moko (melo) ali pa z superfosfatom.

Kmetje, stroški, katere Vam bode povzročil poskus s takim in enakim gnojenjem, niso tako veliki! Verjamite pa mi, kdor gnoji tako, kakor sem Vam razložil svoje travnike, ta ima od njih z malim trudem, lepi, gotovi dobiček.

V večletni svoji praksi sem se o tem vsem do dobrega sam prepričal in veselilo bi me, ako bi bile pisane te vrste našemu vrlemu kmetijstvu v korist.

Spodnještajerske novice.

Obsojen duhovnik. Dne 25. p. m. se je moral pred celjskimi porotniki zagovarjati 35 letni kaplan Lovro Šlamberger, kateri je bil zadnji čas nastavljen v Žitalah. Šlamberger je bil obdolžen, da je onečastil šolska

dekleta. Porotniki so spoznali kaplana kri-vega in sodnija ga je obsodila v 18 mesečno težko, poostreno ječo. O celi smrdljivi zadevi nočemo pisati več ničesar, samo to le vprašamo „Gospodarja“ in „Fihposa“, je li temu tudi „Štajerc“ kriv? Kdo se ne spominja našega članka: „Kam plove?“ Ja, vera peša, kdo oskrunja ljudstvu ta najdragocenješi biser? Odgovor je lahek! —

Obsojen ponarejalec denarja. Porotno sodišče v Celju je obsodilo posestnika 35 letnega Antona Tomca iz Popove, kateri je v Ameriki izdelal 50 bankovcev po 20 kron ter jih hotel doma spraviti v promet, toraj jih izmenjati — v triletno ječo.

Občinske volitve v Teharjih. Pri občinskih volitvah v Teharjih zmagali so v drugem in tretjem razredu zjednjeni dohtarsko-farški volilci. Kako strastno se je za to volitvo agitiralo od nazadnjaške strani, kaže to dejstvo, da se je samo v tretjem razredu oddalo od 336 volilcev 279 glasov. Protiv volitvam vložil se bode, kakor se nam poroča od naprednjaške strani rekurz.

V nož se je sunil. V Studenicah pri Mariboru se je sunil 9-letni šolar Triplot v bratov nož ravno z očesom. Ostrina mu je prerezala punčico. Težko poškodovanega dečka so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

V laški okrajni zastop bila sta izvoljena tamоšnji notar g. dr. Mravljan, kot načelnik in nadučitelj gospod Valentinitsch kot podnačelnik, oba vrla naprednjaka.

Umrl je v Ormožu bivši župan in deželni poslanec gospod Ferdinand Kada, star 75 let. Pokojnik je bil vrl naprednjak in je zapustil kot samec celo svoje ogromno premoženje ormožki občini.

Sumljiva hvala. Pod tem vzglavjem je priobčila celjska reglača z imenom „Domovina“ v svoji številki z dne 24. februarja nesramen napad na umrlega odvetnika in bivšega ptujskega župana g. dr. Straßella. Gospod urednik Golar, kaj, je li tisti urednik, kateri ne pozna izreka: „De mortuis nil nisi bene“ (o mrtvih ne govori drugega, kakor le dobro) — pošten?? Ob grobu mora nehati poštenjaku vso sovražtvo, tega gesla se je in se bode držal „strogi urednik Drevenscheck v Ptiju“, da pa se ga ne drži g. Cvetko Golar, je to značilno za njega in za njegov prvaško-farški-nazadnjaški list z visokoletečim imenom „Domovina.“

Telegram iz Leskovca. Naš župnik razdeljuje po fari „pooblastila“ in pobira krmo za sveti misijon. Da bi nam vendar župnik Kralj povedal, ali bodejo rabili „častivredni“ gospodje misijonerji krmo, ali jo bode rabil on — ali kali? To je zares že odveč, da se na tak način zlorablja sveti misijon in da se tako cigani po fari! Župnik, ako zares rabijo gospodje misijonerji krmo za sebe, potem je dobijo od nas dovolj, ker še imamo take kmete, ki je več gleštajo, kakor celi farovž. Farške živine pa ne sme rediti niti ne sveti misijon!

Puščavnik iz jürovšeka.

Na mlinu se je ponesrečil. V Otišjem vrhu pri Slov. Gradcu se je ponesrečil posestnik mlina Jakob

Majdič. Desna nogu mu je prišla med valjce, kav so mu jo do polovice zdrobili. Nasrečneža so položili v bolnišnico, ter mu tam odrezali nogo, vendar je moral umreti vsled te rane v groznih bolečin st

Glede volitev v Teharjih poroča celjska „Dolitvina“ z dne 28. p. m. med drugim slediče: „Najsta pa vplivala na srečen izid z agitacijo pred volenami gospoda dohtar F. Štor in občudovanja vreti, narodnjak kaplan Čemažar“. Dohtar in kaplan zanj največja agitatorja pri volitvah v kmečki občini nda sedaj pa že vemo, kako se bode Teharjem godilo am

Poročilo ptujskega sejma. Sejem dne 1. t. leta je bil izvanredno dobro obiskovan. Prignalo se je na njega 470 svinj, 1012 glav goveje živine in 10 konjev. Prihodnji sejem se bode vršil dne 15. t. maja

Iz Koroškega.

Svetnavas (Odgovor „Miri“ na njegovo javljenje vprašanje v številki z dne 16 t. m.) Gospodje okruženci! Ako Vas toliko interesira pikanten drog svinjarij, ki jih je uganjal Wiegele, naj Vam poročim o njih oskrbi Vaš dopisun sam. Ako jih drugače plome iz tega ogromnega blata izriti, naj se posluži tistega instrumenta, ki sem mu ga poslal za kolinsko. Kar se tiče drugih stvari, odgovorim Vam z znani besedami: „Pes laja, karavana gre pa tiko dalje!“

J. Krassnig

Dopisi.

Iz Oplotnice. Dne 31. januarja vršile so se tukaj občinske volitve, pri katerih so zmagali naprednjaci v prvem volilnem redu, med tem ko so v drugem in tretjem volilnem reduz malo večino glasov zmagali klerikalci. Seveda je dal izid teh volitev farškim prvaškim časnikarjem povod, da radosti kar poskušujejo, da povzdigujejo enega svojih črnih bratov naravnost v deveta nebesa, to seveda samo s pomočjo njihove zveste sestre, kateri je ime — le Mi pa opozarjam kmete, naj raji čitajo to, kolik danes tukaj pišemo, ker to je resnica! Prepričili se bodejo potem zopet do dobrega, kaki so takaki zvani voditelji slovenskega ljudstva in kakih sredstev se ta druhal poslužuje, ko je treba vloviti kmeta svoje zanke. — Pri nas imamo dve stranki, zato zeno klerikalno stranko in miroljubno naprednjaško, katera ne sovraži nobenega jezika in v kateri živijo Nemci in Slovenci v najboljši zastopnosti. S vemo pa se zaletava farška stranka v naprednjaško, češ ta sestoji iz samih nemčurjev. Tej farški stranki je za narodnost ravno toliko, kakor nam je za lansko sneg, pač pa jej je za to, da bi spravila kmeta itd. svojo mrežo in izsesala iz njega težko zasluzen dznar, kakor izsesa pijavka iz stvari kri. V svoji brez mejni nesramnosti raztrobili so farški hujšači med volilci debelo laž, da bodejo naprednjaki, ako bodo izvoljeni v občinski odbor s pomočjo kmečkega dznarja zidali v Oplotnici železni most, dalje palačo Družitelje in Bog ve kaj še. O namenih farških pristoj